

Привредно - културне
матике
за Сјев. Далмацију

ГЛАС

Привредно-културне
матике
за Сјев. Далмацију

Годишња претплата: за чланове Матике 24 дин.,
за нечланове дин. 36.
Писма и новач слаш на адресу:
Сибеник, поштанска преграда бр. 30.

Сибеник, 19 Јула 1934
БРОЈ 199. — ГОДИНА VI.

Власник «Привредно-културна Матика за Сјев. Далмацију»
Уредник PAVLE ZELIĆ
Телефон бр. 84. — Број џек. рабна 38.242.

Видовдански дух у народном раду

— Ријеч има Матица —

Не славио ми Видовдан као ус-
помену на један догађај који се је
десио пред пет и по вијекова, него
као највјернију слику и израз савјес-
ти и душа нашег народа у прош-
лости — и у садашњости.

Цар Лазар је могао склопити ка-
кав уговор с Турцима, и мирно жи-
вјети. А да је пристао да слави тур-
ског Алаха, — још у већој мјери него
дотле био би обдарен свим властима
и частима. Али је он волио часно по-
гинути него срамотно живјети, па зато
пјесма и каже да се је приволио „цар-
ству небескоме“. Зар се сваки чов-
јек не одлучује сваког дана и часа
— хоће ли обрас под ноге бацити
и угушити своје најљепше мисли и
најплементније осјећаје, па добро жи-
вјети и бити цијењен у друштву
„турском“ — или ће прије „изгуби-
ти главу, него своју огријешити ду-
шу“ ?!

Милош Обилић, клеветан од Ву-
ка Бранковића, одлази да убије тур-
ског цар-Мурата, иако је сигуран
био да неће живу извјети главу,
јер је одлучио да покаже „ко је вје-
ра — а ко је невјера“ и да се бо-
ри против главног вла — иако ће
га то главе стати. Највеће и нај-
крупније ствари не објашњавају се
ријечима него се откупљују по ци-
јеву живота, кад човек приноси се-
бе на жртву најплементнијим осје-
ћајима људским, ако се то са мањим
жртвама откупити не да. Зар се и
данас сваки човек не одлучује: да
ли мудровати и клеветати као Вук
Бранковић, а сам себе и своју вој-
ску заклонити за „Голеш-плавину“
па ако види да је победа „српска“
онда ће и он прилетити и „одлучити“
побједу, а ако види да Турци по-
беђују онда ће окренути леђа да
„спаси“ људе, — или ће као Милош
Обилић, са своја два побратима па
и сам, борити се против „цијелог
свијета“ за праву, без обзира на
то како ће тренутно та борба свр-
шати ?!

Бошко Југовић вије поносно свој
Крсташ-барјак и воли вћи с бра-
ћом на Косово, гдје ће сви изгину-
ти, него остати на царском двору у
Крушевцу. Зар се и данас сваки
човек не одлучује: хоће ли тражи-
ти гдје може мирно живјети, а од-
рећи се свог барјака, одрећи се све-
га с чим се замјера „могућницима“;
избјегавати све опасности, а повла-
чити се тамо гдје може мирно про-
живјети свој „људски“ живот ?! Да
ли у борбу, која је неминува за
сваког човјека, јер се сваки мора
одлучивати хоће ли служити Богу или
врагу, али која је борба увијек ве-
зана са неугодностима и опасностима
— или одрицање од „човјека“ за
вољу оних којима су то дјетиње при-

че, а „мудрост“ живота сасвим неш-
то друго каже ?!

И све друге личности из видов-
данско-косовског двобоја између људ-
ства и нељудства јасно показују —
„ко се кому приволијева царству.“
Нека се наши читаоци сјете сваке
личности, и нека се упитају што је
учинила, а што је могла учинити,
па ће им бити јасно у чему је њи-
хова вијерност и вјерова вриједност.

„Глас“ све ствари проматра с
обзиром на наше прилике, па и ми
треба да поставимо питање: — ка-
ко данас људи показују своје коле-
бање или своју сталност у животу и
раду ?

Стид ме је да изнесем што сам
опажао код других у пригодама у
којима сам се и сам понижавао.
Припадам једном реду друштвеном,
којему је главни позив просвјетитељ-
ски — јер смо узигељи, који треба
да предвече у борби за слободу
мисли и савјести. И што се догађа?
Било је случајева да на нашим саста-
вцима, кад је требало кавати от-
ворено своје мишљење, многи не
смију то учинити, јер им је јасно
да јест веко међу њима, који има
„свемогуће“ залеђе па да ће сваки
онај учитељ, који му се замјери, би-
ти премјештен ако то не жели, или
да неће бити премјештен ако то же-
ли, а неки иду тако далеко да се бо-
је губитка службе, од које зависи
не само њихов опстанак него и опста-
нак болесне мајке, сестре или другог
рода. Зато и пред очитим неистина-
ма и неправдама уста морају да
шуте, очи да не виде, а уши да не
чују. Човек се мора прашати да ни-
је жив, да не доживи неприлике и прс-
гоне, на основу девунцијација ријет-
ких појединаца. То иде тако далеко
да један сељак свјетуге свог учите-
ља: „Господин учо, — немојте се
Ви замјерати онима што могу све
што хоће, и немојте штогод говори-
ти што би могло бити неповољно
онима што „ведре и облаче“ (израз
се односи на неодговорне и неква-
лификоване чиновце — пр. ур.), јер
им то одмах дојави когод ко жели да
им се додвори!“

Али не опажа се то само код
учитеља, са тим се човек сретне
свуда и на сваком кораку, чак и
тамо гдје то нико не би очекивао:
код наших свештеника, који су дан-
ас најнезависни и ред људи у на-
шем крају.

Живећи са таким духом — може
ли се икавак рад у народу прово-
дити ?! Гдје је ту видовданско ко-
совски дух слободе и жртовања ?!

Но да се искрено запитамо — и
то је заправо сврха овог написа —
може ли се, и смије ли се овдје сва
кривица бацити на појединце ? Нема
ли ту исто толико, ако не и више,
кривице на онима који предводе ?!

Видовданско попразнствовање

У последњем броју „Гласа“ по-
менуто је овогодишње попразнство
Видовдана на нашем Косову, као
једна новина врло потребита и врло
корисна у правцу културно-просвјет-
них тежња оне наше мале географ-
ске јединке која сачињава слив рје-
чице Косовице, и коју ми назив-
љемо Косовом. Од посвећења наше
Лазарице овогодишње зборовање на
Косову било је 45 косовско зборо-
вање. За туђинске власти косовско
зборовање била је једна манифеста-
ција народне мисли не само Сје-
верне, него цијеле Далмације од Ве-
лебита до Ловћена; била је то смо-
тра народне мисли и свјести, изра-
жени осјећај да смо народ свјестан
свога југословенског јединства и
својих народних циљева у будућно-
сти, изражена жеља и воља да по-
ставимо уједињен и слободан народ
у својој слободној и уједињеној
отаџбини. Видовданско зборовање
за нас Далматинце било је најсве-
тије причешће душе народне са на-
питком завјетне мисли Косовскога
Кнеза са његове косовске кечере, —
а Лазарица је постала национална
богемоља душе народне. Под туђи-
ном ми смо Далматинци знали шта
нам значи Косово и црква Лазарица,
и чему има да нам служи.

Након ослобођења ово је наша
четрнаеста слава на Косову, — и
послије заносне прославе 1921 год.,
у нашем слободном животу уједи-
њеног народа ми као да не нађосмо
још свој далматински Видовдан, као
да не нађосмо и не осјетисмо значај
духа Лазаричина у новом народном
животу ни видовданске мисли као
покретача напретка будућим народ-
ним циљевима. Лутало се је и по-
кушавало, навадовало, напредовало
и постало. Изражавата је мисао као
да Видовдан нема и не може имати
више неког већег националног зна-
чаја на подручју духа Лазаричина,
т. ј. у Сјеверној Далмацији, јер да
је наш национални циљ постигнут
и завршен; у неким моментима из-
бијала је тенденција, на жалост и

Може ли водство Матике узети
на се и ту улогу, управо дужност:
да јавно заштити оне који су пре-
зрени и прогнани ради свога миш-
љења и рада, кад то мишљење и
рад није ништа друго него једна
искрена и несобична служба народу
и отаџбини, у духу ових толико
пута у „Гласу“ цитираних ријечи
Њ. В. Краља: „Кров све вријеме и
сва искушења народ је био и остао
извор неистинитости и неса-
владиве стваралачке снаге, а по
пријеру слободарске Шумадије, ко-
ја је те енергије знала да прсбуди,
да их ријешти моралних окова и
упути до ових исполних стварал-
чких резултата о којима наше ло-

срамоту нашу, да се Видовдан пре-
твори у партизанско кортешовање;
други опет били су мишљења да
Видовдан на Косову не може имати
неког већег ни опшенијег значаја,
нарочито са становишта соколске
идеје, јер идући на опш. државни
слет баш на Видовдан соколи са
подручја Лазаричина духа да не
могу па и не треба да долазе на
наше Косово.

Од назад 5-6 година, откад је
Привредно-културна матика прихва-
тила Видовдан својом крсном сла-
вом, настоји се да се видовданској
прослави даде опет један опш. шири
народни значај; покушава се да се
нају облици, начини, правци и пу-
теви по којима Видовдан треба да
поставе опет идеји потстрекач на-
родног живота и напретка на свему
подручју Лазаричина духа. Матица
је свјесна да видовданска прослава
не може да се прослава увијек по
једном, окамењеном облику, већ да
треба да се мијења, органски изгра-
ђује и усавршава — као што се и
живот народни и његове потребе и
циљеви мијењају — доклен се не
нађе њен прави облик, каков ће
најбоље послужити завјетној ко-
совској мисли у развјетку и напретку
новог живота нашег народа Лазаричина
духа. Зато је Матица видов-
данској прослави сваке године по-
нешто мијењала облик додајући уви-
јек по неки нови елемент.

Нарочито је Видовдан примио
опет свој значај опш. народне про-
славе и опш. народне мисли од до-
ласка нашег пожртвовног и народу
драгог и омиљеног епископа, преос-
вештеног господина Иринеја, који
већ трећу годину редовито долази
на видовданску прославу и окупља
на њој око своје духовне личности,
око своје молитве и своје ријечи
сав народ на подручју Лазаричина
духа у једну мисао и једну душу;
која је себи поставио циљем и дуж-
ношћу да као првосвештеник и слу-
га Божјега олтара сваке године на
Видовдан на Косову у име народа

калне ситне „величине“ нису до-
стојне ни да суде.

Може ли Матица својим сарад-
ницима у буђењу и рационалном
искоришћавању тих народних снага
осигурати толико слободе од само-
воље и жбира и шпијуна ових сит-
них величина које тргују најорди-
нарнијим сурогатима патриотизма,
кољко смо ми слободе имали за
вријеме Млечића, Шзабе и Тур-
чина ?

О Видовдану ове су ме мисли
обувеле и осјетио сам што је дуж-
ност нас учитеља, па питам: има
ли и Матица дужности према вама ?

Учитељ.

принеси молитву и захвалност Богу и косовском Кнезу Мученику на дарованој нам косовској мисли.

Ове године једна новина била је попразнство Видовдана. Сјутрадан по Видовдану сакупио се око Лазарице одбор видовдачке прославе са још неколико виђених Косовљана, чија су имена у прошлом броју набројана. Био је то скуп косовске интелигенције, свештеника и учитеља, и неких виђених сељака. На самом састанку осјетила се је потреба да се разговара о културно-привредним питањима овог слива рјечице Косовице, оне међупланинске котлине од Коња до Косовачког Кланца, и од приставака Ковјака до Промине, која сачињава 7-8 села и која се називаје Косовом; а која сама ва себе сачињава једну малу географску, па ако хоћемо, у ужем смислу речено, и једну малу географско-етнографску целину, — и која неизоставно треба да буде и једва ужа привредно-културна целина. И ако је попразнство ове године било једна новина, али се је одмах показало да је оно толико корисно и толико потребито, да ће га требати отсад, наравно у ширем облику, унијети као саставни дио видовдачке прославе.

Док је Видоздан дан народног објављивања на подручју духа косовске Лазарице, — дан по Видовдану треба да буде збориште Косовљана, свих ових Косовљана који сарађују, који могу и треба да сарађују на културно-привредном подизању свога Косова. Досад се та потреба није можда толико осјећала, и ове године дошла је ова више спонтано, самостално и без утврђеног програма, изазвао ју је и диктирао сам живот и народне животне потребе, које сам себи, често и несвесно, крче пут. Живот се мијења, прилике и потребе животне се мијењају, па оне саме траже и нове пуге и нове облике.

Назад самох 38 година све косовско подручје имало је само једног учитеља, а све до ослобођења била су само два са двије школе. Данас ва том подручју, убројано ли и Косовски Кланец (Биоцић-Тепљух) који гравитира Косову колико и Петрову Пољу, има пет школа са 11 учитеља, а још су двије школе у изградњи; уз то четири свештеника на четири парохије.

И не само да се привредно-културне и уопће животне прилике мијењају, него се је сто из основи измијенило и однос културних свага Косова у предатним приликама у Косову, као у већини наших сеоских крајева, није могла да буде покретна нека живља и јача акција на културно-економском подизању свога краја и села уопће; из села није могла да никне ни да се покрене мисао свога препорода из простог разлога што село није имало своје интелигенције, ни уопће људи савремених на способних ва такву акцију. Све што се је и колико се је тада покретало и радило од општенационалног значаја на селу, у главном, потицало је из варошица. Па и саму видовдачку прославу водио је у тим временима родољуби одбор варошана из Книна, Довиша, Шибеница. Али варош ни тада није била спремна ви способна да води село у његовом културно-привредном подизању, она је била више његов национални вођа.

На косовском попразнству јасно је избило да Косово, као једна ужа културно-привредна заједница, може

Народно славље у Биоцићу

— Посјета преосвештеног Владике —

Биоцић, 12 јула

На празник светих апостола Петра и Павла наша црква слави сваке године своју храмовску славу. Та слава је спојена и с великим марвеним базаром, једним од највећих што се одржавају у Петровом Пољу. Народа буде много из ближних и даљњих крајева, па и из саме Босне. Како је Бог дао приличну годину, а и лијепо вријеме, иза једне обилне кише, посјета овогодишња била је још бројнија. Док је друге године превладавао пасловни свијет, који долази на базар, ове године је превагу одвијела поклоничка публика, коју су на славу довеле унутрашње, духовне потребе. У овом погледу пресудна је била овогодишња

Посјета преосвештеног Владике посјета која се обновила последице једног низа од пуних 37 година. И кад се то има на уму, као и чињеница да ту посјету обнавља владика Ђорђевић, који је кроз саме двије године свог боравка међу нама постао популарнији и народу ближи од свих далматинских владика од постанка њихова, онда је разумљива и овогодишња бројнија посјета и одушевљење којим је владика дочекао, макар да је своју посјету најавио сама три дана пред празник.

На тепљушкој раскрсници Владика је сачекала дуга поворка народа са литијама и црквеним барјацима, школска дјеца са својим наставницима, Соколско друштво Кланац са својим водством и сеске чете Кањани и Штиково. На челу поворке бројно свештенство, са олштинским начелником г. Накићем и среским начелником г. Нешићем с којима се преосв. Владика срдачно поздравио. На то је између соколића иступио, са заставицом у руци, мали Јосиф Дедаћ те грмко, соколски одважно поздравно:

Јутрос душа се свијетли,
Јутрос љубав нас грли,

и треба данас да води само себе и да само изграђује своју културно-привредну снагу, а да не чека само покретаче, или чак и наређења у том правцу из вароши, као неку савијену милостицу поклесену благодар; јер Косово данас има разјерено више интелигенције, него ли која сјеверодалматинска варошица. Наше варошице, у колико претендују да помажу и воде културно-привредну иницијативу својих околних села, и уколико је која од њих способна зато, треба да имају на уму, да им је прва, најпреча и најродољубивија дужност да дају иницијативу и потицај самоме селу, да се оно подиже, буди, напредује, изграђује — да само село буде стваралачка снага свога културно-привредног подизања, и да тако постаје самостална културно-привредна јединка, способна за самосталан рад и развитак свој. Да се село развија по примјеру и начелима шумадијског села, — и највећа ће заслуга наших варошица бити, ако придогнуду да се село способно за свој самостални развитак, у толико, колико село само за се треба и мара да ради и да се брине. Никакове штете ни губитка због тога имати; — оне ће имати част да су помогле село у својем развитуку и напретку, и да су га на-

Јутрос — Владика: Здраво!
(„Здраво! Здраво! Здраво!“)
Јутрос плам се разгорео,
Јутрос срца су весела,
Јутрос Владика: Живео!!
(„Живео! Живео! Живео!“)

Громки поклиц: „Живео владика Иринеј!“ На вратима храма преосвештеног Владика поздравио је у име своје и народа парох г. Мирко Стојанчевић лијепо и топлим сусретницом. Владика се захваљује: „Ви сте последњи по реду мојих посјета али не последњи у мом срцу, јер пред тешких брига ва своју садашњицу, ви посветите своје бриге и заједничком духовном и душевном добру. Доказ томе је и овај лијепо дочек који ме пријатно изненађује. Други велики доказ који се на први поглед даде видјети и осјетити то су ваши соколи, особито ови моји мали драги соколићи, с којима је увијек и свуда љубав моја.

Дошао сам у име тог великог духовног добра, да молитвем Богу испросим благослов Његов на куће ваше и на труде ваше. Нека је благословен овај први сусрет наш!“

Дрвишко пјевачко друштво, које је озбиљно схватило своју мисију, па несуморно залази у народ и предано врши своју културну улогу, сачекало је и овдје преосв. Владика и са црквеног хора поздравило га грмким „Исполати!“ Архиепископску литургију асистирао је шест свештеника са начелством епископског замјеника проте г. Милана Мацуре. До сванјела одговарала су врло складно школска дјеца са својим катихетом и наставницима, а последице је преузео дрвишки хор.

У свечаној литији учествовао је многобројан народ. Пазар је вато вријеме обуставио сваки рад. Литија је, по нарочитој жељи Владичиној ове године прошла кроз гробље, на коме је преосвештени са свештенством отслужено помен „отцем и братија вашој“ који у гробљу том почивају.

училе да самостално води и изграђује себе, да самостално стане на своје властите ноге. У таквом односу неће моћи постојати антагонизма ни борбе између варошице и села, јер им неће бити разлога, — али настаће један однос уваљаног сарађивања на свим заједничким пословима. Наравно да је такав однос могућ једино на слободном једнакоправном сарађивању вароши и села, на уваљаном потпомагању и допуњавању, али не никако на диктаторско-ропском односу.

Наше село, према принципима нашег предатног менталитета, досад је из варошица и од варошица само вођено, а није викад ни покушавано, — а био би грех то и покушати, — да се село подигне на своје властите ноге. Село је осјећало да треба да буде послушни, па и више него послушни, појединих маловарошних деспота и диктатора.

На косовском попразнству осјетило се је да предатни менталитети варошица постоје и данас као сметња напретку и развитуку села у његовом привредно-културном развитуку. Село тражи од варошица и варошана више самосталности и слободе у своме изграђивању и напредовању. У заједничком интересу села и варошица то селу треба и дати.

М-вук.

Бесједа Владичина

Послије литије, у цркви дупком набијеној, преосвештени Владика је је одржао значајну бесједу о томе: како су се на једном заједничком послу могли да нађу — један неписмени рибар и један учени академикар, са гордом титулом „римског грађанина“ у свом имену. — Скромно је ваше мјесто, браћо моја, кавао је углавном преосв. Владика. — Оно нема високих палата ни богатих станова ни становника; нема ни историјске славе поред све частности своје, али не мислите, браћо, нити то мислим ја да ваше мјесто нема својих скромних величина. Једна од тих је и давашња ваша слава. Велика је ваша слава, јер је велика била мисао која се јавила и која је код ваших предака претходила видању ове скромне, али лијепе цркве. Мисао која је потекла из савнања и дубоког осјећања: да духовне потребе треба задовољити, да духовне и душевне вриједности равнају судбином и срећом људскога рода. Да није та велика мисао водила ваше претке, не би они никад овидали цркву, да није те мисли било не би се данас овдје гресма орила у славу и част апостолских првостолника и ваших заштитника, а Божјих вијерних служитеља Петра и Павла. — Не би тога било, браћо моја, као што нико жиз не би данас знао да су некад по земљи ходили ни Петар ни Павле, да није било те исте мисли и велике истине о духовним вриједностима, на којима су се ова два служитеља Божја и људска подигла тако високо, да их читава хришћански свијет може да сагледа и вјековима их гледа из свих крајева и кутова наше плачете.

Ко би икад био знао, а данас поготово, да је некад живио сиромашни галилејски рибар Симон, прост радник на просту послу који му је жулио руке и палио лице? Да ли је сам Симон могао и да сања у својој скромности, да ће он постати овај Петар у чију част је подигнут овај свети дом Божји и безбројни други храмови, по цијелој свијету и да ће име његово свијетлати милионима кроз вјекове дуге? Није то знао Петар, али је знао неко ко зна оно што нико од нас и сви ми скуп не знамо. Знао је то Господ, браћо моја, који не пита како се ко у својој скромности носи, чиме се храни, каквим се послом бави већ шта он у души својој носи, ког преставаља и коме служи. И нађе Господ у грудима простог рибара велику душу, нађе духа Божјега у срцу његову и рече му: „Хијде зајемнем!“ И остави рибар мреже своје и скромни алат свој и пође за Божанским гласом и прослави се на времена вјечна. Било је учених људи којима је Христос говорио: „Нисам ја од овога свијета. Душу, људство, образ ја тражим!“ Али учени не разумеше оно што рибар својом простом, чистом душом осјети. Зато учени прођоше и падоше у таму вјечног заборава, а рибар остаде да му се вјекови и у њима милиони диве и име његово славе. Ко је био већи и силнији од Рима, моћне престолнице тадашњег читавог свијета? Па ипак је грешни Рим задрхтао пред појавом галилејског рибара на улицама својим. И преварио се грдно, као сви ови који превариу и потцјењују духовне вриједности, кад је мислио да ће са главом рибаревом, коју су целати отсјекли у предграђу Рима, нестати

идеје коју је Петар собом претс-
тављао. Нестало је Рима, нестало
целата, нестало мовних царева и
консула, а галилејски рибар служи
и вјечно ће служити милионима као
свјетловик кроз беспуће живота људ-
ског. То је био Петар, први од два
апостола које данас славимо. Други
је био Павле.

Павле вије био рибар. Ни сиромашан. Ни прост ни неписмен чо-
вјек. Напротив он је био човек из
виших друштвених редова, највећег
образовања које се тада могло
стећи. Али немислите, браћо
моја, да му је та ученост довијела
славу којом га је Господ овјенчао.
Замало да му ова нивје пропад дш-
тевну довијела. Јер вођен својим књи-
гама Савле је пошао проти Христа.
Место ученик Христов, он је био
прокаивач, шпијун и савезник го-
внителя Христових. И тек кад је
једног дана зачуо глас божански:
„Савле, Савле, шта то радиш?“
Савле осјети да у души његовој не-
ма онога чиме је сјала душа Петра
— рибара, те он вабаци мудрост
својих књига, а уве мудрост вјечног
живота и од Савла постаде Павле,
негдашњи гонитељ и шпијун поста-
де мученик, који заједно са Петром
рибарем губи главу за Христа под
видицама римским.

„Паси овце моје, чувај децу моју“
казао је Господ Петру. Те реча упу-
ћене су и мени и овој братији
мојој. Зато сам ја браћо моја, до-
шао. Знам да сте радници, труд-
беници. Видим то по рукама ва-
шим, по лицу вашем и по овим
лепим и благословом Божјим укра-
шеним њивама вашим. Не сти-
дите се, браћо, свога посла и не
мислите да је он визак и прљав. И
Петров је посао такав био. Не сти-
дите се што сте сиромашни — и
Петар је био. Стидите се само ако
сте се дјелили својим упрљали —
чим прије и чим више се стидите.

А ви који сте учени сетите се
Павла. Куд је он наопако био пошао
кад су га књиге водиле и док кров
ученост његову није дух свети прс-
туенјао. Није диплома оно што Бог
хоће. Ако се с књигом не иде Бож-
јим путем све нам је узалуд, сирс-
машни смо са стотину мили на, јер
чудан је Божји кавтар, браћо. Кад
не би тако било Петар би био ос-
тао рибар, а Павле поред учености
своје непознат или по злу познат.
Душу би изгубио био.

Сећајући се њих, браћо, ја вас
молим да чувамо оно што нам даде
Господ да чувамо. Име ваше, образ
ваш, душу вашу. Који је народ као
ваш подио толико за душу своју?
Зар ћемо дозволити да нас куну
синоки наши, деца наша; да нас
проклињу предаци наши? Чувајмо
светиње наше, браћо, да отаџбина
наша не постаде она „проклета зем-
ља „Иаџија“ о којој песма пена, а
где брат брата на мејдан позива, де-
вер снаји о срамоти радн, не пош-
тује млађи старијега и Божје се и-
ме не спомиње. То је оно, браћо,
што се на Божјем кавтару цијен-
и ту смо ми сви пред Богом једна-
ци — и богати и сирсмашни и уч-
чени и неучи.

Да ми растете у срећи и чести-
ности у људству и образовности, у у-
вајамној љубави и радости. Богу се
молим и његов свети благослов при-
шам ва вас, ва домове и пољаваша,
на све што часно и поштено
радите, да се раду е душа моја, кад
пред Божјим престолом буде пола-
гала рачун за душе ваше које су ми
на чување дате.

Ручак — Здравнице без конвен-
ционално ти

Послије службе Божје пресв. Вла-
дика је у парохијском дому примно
вретставнике власти те друштата и

установа, а истом је био заједнич-
ки ручак за већи број узваница, ко-
ји је, као домаћин славе припремио
г. Мирко Стојсављевић, парох би-
очинки.

Овај ручак, као и други о нашим
народним славама претворио се у
право збороване одабраног броја
људи, који се муче нашим опште-
народним проблемима. Ниједна ри-
јеч, ни једна здравица нема печата
неке конвенционалности или неког
сбичаја који је сам себи циљ.
Тако је било и на овом ручку гдје
су, поред пресв. г. Епископа гово-
рили још: држишњи начелник г. Па-
ве Накић, домаћин поп Мирко, ње-
гов друг М. Синсбад, свештеник
довишњи стац Никанор Калик, прота
Љубомир Врцељ, Лазар Матић и др.

**Владичина здравица Краљу
и нашој слози и сарадњи**

„Све наше је живело у знаку
службе Богу и народу, једно ова дру-
гога не може. Ако може овда то
нисмо ми. И озде у дому нашег ду-
ховника, на дан првене славе, и ша
мисао мора да се вине и до Онога
ко данас пред нама и пред светом
преставља нашу народну целину. Ја
то кажем од срца, не што је то о-
бичај, као што наш заједнички до-
маћин, поред нарда — и Богу слу-
жи, не што је сбичај већ искрено
стварно. Овако велелепне задужби-
не какву је он са својим оцем по-
дигао, нико досад не подже. То ра-
ди уверење, то не ради обичај. Наша
је дужност да сваком дамо своје, да
сваком признамо његово. Искуство
је Цркве — и једне и друге — и
православне и римокатоличке, да је
блаженје давати него узимати. И
Бог даје сваком ко ед њега тражи.
Наш народ је дуго живео од идеала,
молио и Бога дотрдио да му се
врати негдашња историјска ствар-
ност. И она се вратила, без ових
великаша којима песма упућује свју
клетву. Зато што је наш народ дуго
с Небом говорио, он је своју земљу,
своју велику кућу опет добио.

„Дајте нам земљу, а небо
анђелима и врацима!“ писало
је један преставник просвете у на-
шој земљи. То је браћо пут којим
се губи и земља и небо, и отаџбина
и душа. Кажу нам да ми попови
слабо додиремо земљу. И сви они
који чувају изрече наше народне
душевности и образа. Кажу да је то
„песма“ прошлости. Зар је Филип
Вишњић по земљи ходио кад је ирв
сузе певао? Или зар његова врга
за нашу садашњост није значила
више, но што ће за нашу будућност
значити наука осамдесет процената
данашњих интелектуалаца, макар да
је он био неписмен — они учени,
он слеп, а они окати. Тако је кад се
по земљи ходи а за небо држи. Ако
се данас Европа мучи, као змија
кад голему жабу прождере, то је
зато што се од неба откачила. Зем-
ља страховито загађа људе, небо
је то које их мири и сједињује. Ми
се за небо држимо, зато се мање
мучимо од других. То је истина, ма-
ко и колико друкчије говорио.

Било је још једном вријеме кад
се над Европом било смркло, кад су
по Балкану вршљали Крсташи, от-
качени од неба. Свети Саво је био
тај који се чврсто за небо држао,
везујући за њ Цркву, школу и по-
редиду. Објасни преткосовски вел-
може претгроше ту везу, али је
Лазар понова свега а Филип Виш-
њић и његови безимени другови по-
држаше до наших дана. То је капи-
тал о коме ми историјски још жи-
вимо. Ја сам у име Савино међу
вама, браћо, и радујем се кад могу
да свежем где је прекинуто, да сје-
диним где се у раскорак иде. Зато
се душа моја радује кад види слогу
и сарадњу на нашем заједничком
послу. Не један пут у својој пракси
био сам пријатно дирнут

сарадњом свештеника и учитеља,
где се незна ко је заправо домаћин.
Таку слику и данас овде видим: и
у дому, и у цркви и у школи и на
народној њиви у селу. То је свето-
савски, то је југословенски. Нико
од нас није сувишан нико непотребан,
док по земљи ходи а за небо се

држи, искрено служећи народу, кра-
љу и отаџбини. Чују сречи: „Вла-
дика окупља, он нешто има у глави
својој“. Има браћо оне речи апостола
Павла: „Тешко мени ако не пропо-
ведам еванђеље!“ Што владика има
у глави, он то има на језику и
на делу. Не стојим ја ва оно што
вама неко шапне, већ ва оно што
јавно речем, напишем и урадим.
Окупљање људи на делу Божјем и
народном то је моја мисија. Од свих
који у разним приликама траже моју
помоћ и савет 40 од сто су припад-
ници других конфесија. Пристајем
на најтежу ссуду, ако се докаже, да
сам икога упитао којој вери он при-
пада, којем племени, ком ли дру-
штвеном реду. Питао сам и питао,
је ли часно име његово и дела ње-
гова. Тако учим и братију своју,
свештенике. Јер су времена тешка
и многи су изгубили главу, па се
трудим да потпаљујем огањ витал-
ности, а не да гасим стваралачке
потхвате. Човек уз човека, профес-
сија уз професију. Судбоносно је
наше доба. Последња ципелица на-
шег детета, последња цокула нашег
вјеника, ако се негде сачува, биће
вредност до сто, двеста година, јер
припада једном поколењу ва коме
су големи задатци и голема одго-
ворност.

Краљ наш је синтеза наших ва-
пора па ва то искрено од срца:
Живио Краљ! (Живио! Живио!
Живио!). Гости устају и пјевају
„Многаја лета“...

Г. Паве Накић, као општин-
ски начелник поздравља Владика
као вијерног служитеља Божјег и
народног, који ријечју и дјелом за-
говара братску љубав, слогу и сара-
дању свих људи од вриједности, без
обзира на њихову вјерску припад-
ност.

Поп Мирко Стојсављевић поз-
дравља његово пресвештенство у
име своје и својих парохијана. Раду-
је се што се његовом селу дала
прилика да дочека свога Владика
послије пуних 37 година.

Мирко Синсбад, архијер намјес-
ник књишкн потсјећа госте, да њи-
хов домаћин са својом госпођом сла-
ви данас 25—годишњицу брачног
живота и свештеничке службе.

Пресв. Владика се придружу-
је честитању, одаје признање дома-
ћину за његову равносту службу
Богу и народу те подјељује свој ар-
хијерејски благослов читавој поро-
дици. („Многаја лета!“)

Отац Калик поздравља г. Даку
Чевнића и његову госпођу Милену,
као просветне пи нире села, нарочи-
то као соколске радник. Ко зна
како нас је данас мало на народ-
ном послу и како се тешко стичу
успјеси у том раду, тај ће знати да
хонорисхе напоре г. Чевнића који је
први основао сеоску соколску чету
у нашем Загорју и створио прво
Соколско друштво у коме су све јед-
нинице састављене из сеске смла-
дине („Живјели соколи! Многа а ље-
та!“)

Прото Љубомир Врцељ говори
убједљиво о тешком стању наше о-
младине у средњим школама. Исти-
че пресудну важност акције за град-
њу „Бачког дома у Шибенику, коју
је акцију покренуо пресв. Владика,
па предлаже да се у ту сврху иско-
ристи данашњи састанак и сакупи
који прилог.

За време ручка Пјевачка дружи-
на држишкн отпјевала је, ванредно ус-
пјело, читав низ концертних комада.
Одушевљен тиме пре св. Владика је
учинио друштво пажњу, подаривши
му свој прилог од 500 динара.

Соколске вјекбе

Пошто је ива рјечка Владика уч-
ивни посетј школи, биле су при-
ређене вјекбе свих категорија сокол-
ског друштва Кланац.

Вјекбе остављају на човека ути-
сак, да се ту м рало угрошати мно-
го времена много воље и предра-
рања, па да се у једном селу ство-
ри овака соколска организација. Чи-
таво село добила своју нарочиту фи-
зиономију кад се у њему види и ос-
јети једно дјело, које напомиње да
иза њега стоји сарадња и заједнич-

ки напори једног малог штаба, ко-
ме је та врста посла једна дневна
брига и душевна потреба. Тај штаб
сачињавају г. Дако Чевнић као ини-
цијатор и главни чиниоц, а затим г.
Стојсављевић поп Мирко, госпођа
Чевнић те госпођа Слава и госпођи-
ца Златка Стојсављевић, уз поједи-
не функционере из њихових друш-
твених јединица, сељаци, ва које жа-
лим да им имена нећим.

Ово што је од нарочитог знача-
ја у овој њиховој културној оазиси
то је, што се они сами од себе и из
себе развијају, без туторисања са
стране, и наше је уверење да зато
и имају видног успјеха. Не треба да
их олововољује чињеница што су си-
ромашни, што немају помоћи оди-
куд. Тим путем се иде спорије, али
сигурвије.

Нови срески начелник г. Нешић,
по традицији коју је из Шумадије
понио, цио дан је учествовао у овом
народном славу и зборовану прс-
ветних пиовира.

Биоцићка слава је несумњиво у-
сијела, то служи на част аранжерима.
Х

† МИРКО КОРОЛИЈА

Данас — 11 јула — сахрањен је
у Шабенику, код пркве св. Спаса,
песник Мирко Королија, који је ју-
чер — 10 јула — завршио свој вс-
мањски живот, али чије ће име у
вашој књижевности остати свијегло,
као и његова појава у животу Сје-
верне Далмације, којој је посветио
своје посљедње радост.

Мирко Королија почео је од ра-
ног дјетињства да се бави књигом.
Још као дијете у основној школи
почео је писати пјесме, а као љак
трећег разреда гимназије у Задру,
штампао је своју прву пјесму, у за-
дарском „Српском Гласу“. Касније
је напајао своју душу по књигама
грчке, римске и романске књиже-
ности, дегтећи по њима као пчела
од цвијета до цвијета, али оно што
претставља оснву и срце његовог
књижевног дјела, то су народни мо-
тиви још у његовој првој књизи
„Пјесме“, штампаној у Задру, са
„Србљак“ као основним епичним
тоном. Син бистрег самоуког Ки-
стаџа - Изшевчанина, стекао је
свјетску васобразу, али оно што је
најљепше у његовом књижевном
стварању, а с чим је он изражавао
душу Сјеверне Далмације, то је при-
мио од средине и околине у којој
је одрастао, у нашој Кистаџској
Буковици и у њим предатном
народном гвијезду у Задру. С тим
је почео свој живот и свој књи-
жевни рад, а с тим је завршио и
једно и друго, пишучи и пјевајући
о Кистаџама, Скрадину, Дрншну,
Крци, Крупи и цијелој Сјеверној
Далмацији.

Послије пјесам о старим срп-
ским задужбинама, о херојима што
нас изведе „на висове“, о нашим
проблемима „видања Скрада“, па
послије пјесам о вглама нагорки-
њима, о Рашијоли и другим посе-
стримма, о „Југани-вили на млађој“,
и послије мншких изреча љепоте,
здравља и младости, у чему је уви-
јек близак нашем народном темпе-
раменту — Мирко Королија враћа
се сасвим проблемима Сјеверне
Далмације: њеним славним лично-
стима, њеним љепотама и њеним
потребама.

У свом посљедњем напису о Ки-
стаџама — Мирко Королија је сав-
ским близак нашем становишту.
Ту он поред културних обухвата и
наше праведне прблме и електри-
фикацију Кистаџа и Буковице,
као једно могућно и проведиво гита-
ње уследио близине вједних снага
и електричних напрана. Са питањем
Марице, ријеке поворнице, улави у
проблем подземних вода, које је проф.
Филиповић преко нашег листа давно
поставио на дневни ред и ставио га
подржава, истичући приредну важ-
ност овог питања. Питање рада при-
ватне иницијативе истиче такође
као наш основни проблем, уз по-
требиту бригу Државе и Бановине,

да Крстање, Буковица и остала Сјеверна Далмација престану бити забачено „Пепељугино закутче.“

Кад Матица доспије да издаде изабрана књижевна дјела писаца Сјеверне Далмације, и о Сј. Далмацији — поред Матавуља, Типика, Шимуновића, и осталих који су опјевали нашу земљу између Крупе Крке, Зрмање и Цетине — име и мјесто Мирка Королије биће једно од најдражих и најљепших.

Мајци, сестри и брату наше саучешће и утјеха, што је њихов син и брат постао заслужни син Сјеверне Далмације која ће му сачувати вјечни спомен.

ДОПИСИ

Шибеник, 11 јула

Погреб пјесников — Данас је у Шибенику сахрањен пјесник Мирко Королија. Његови сумјештани — Крстањци — којих у овом граду има један лијеп и изабран број узели су на се сву бригу, да га до вјечне куће допреме и достојно сахране. Ови су му, поред других пријатеља и поштовалаца, за његова тешког боловања у болници, били стална утјеха, у колико утјехе има за један бујан живот који се прије времена гаси. На посљедњи испраћај његово родно мјесто дохрљало је с једном бројном групом преставника готово сазке крстањске породице, са једном кетом наших Буковчана, који су га на својим раменима до гроба пренијели.

Погребу је учествовао лијеп број преставника шибеничког интелектуалног друштва са изасланицима општине. Био је и заступник Бана Приморске Бановине.

По квалитету учесника погребња пратња је одговарала пјесникову имену. Међу бројним почасним вјенцима видно се и вијенац који је носио на тракама ознаку: „Пјеснику Мирку Королији — Бан Приморске бановине!“

Чинодјејствовало је шест свештеника. Одијелу је присуствовао и владика преосв. г. Др. Иринеј. У цркви се, у име интимних пријатеља и бивших школских другова опростио с пјесником прото г. Милан Мацура. Г. Мацура је говорио топло, са пуно њежности и са сузама у очима. На самом гробу опростио се у име Буковице и Крстања општински начелник г. Др. Вујасиновић.

Поклојнику слава и вјечан спомен међу нама, а тужној породици наше искрено саучешће.

Рокровник, 27 јуна

Растанак с вриједним учитељем. — Данас нас је оставио учитељ г. Казимир Бего, који је по својој властитој молби премјештен у Golubić. Rastali smo se s njime teška srca, poslije pet godina zajedničkog boravka. G. Bego je bio učitelj kakva je naše selo željelo i trebalo. Dužnost je naša da to javno kažemo na rastanku s njime. Radio je savjesno u školi i van škole koliko god je znao i mogao. Odličan rodoljub on je tu vrlinu, upravo dužnost i kod djece savjesno budio. Kao učitelj imao je lijer način sa našom djecom, koja su ga zbog toga voljela i rado u školu išla. Čovjek dobra i plemenita srca naročito se staraо за srčanu djecu koja su oskudijevala u hrani — Da im bar donekle olakša blijedno stanje, staraо se kroz posljednje tri godine, pomoću dačke kuhinje, da im naknadi manjak u slaboj

domaćoj ishrani. Obratio se i dobio pomoć od Općine, banovine i Higijenskog zavoda. U posljednje vrijeme osnovao je seosku sokolsku četvu. Uopšte bio je takov da iskreno želimo njegov odlazak i želimo da njegov nasljednik nastavi putem koji je on pokazao.

Ante Strkalj

Oglas

Javljamo cijenjenim damama, da smo dobili I. u Šibeniku najnoviji aparat za TRAJNU ONDULACIJU, sa garancijom od 6 mjeseci.

Farbana, blojkovana i sve vrsti kosa, izradba odlična.

Cijeli rad traje samo 2 sata.

Cijena za sve skupa Din. 80-100.

Frizerski Salon Laurić - Šibenik.

O sebi se zabavili

Ima u našem narodu jedna kletva, na prvi pogled nevinna, a u stvari teška i „ubetna“. — „O sebi se zabavio, da Bog da!“ Zakleo bih se da je ta kletva našeg, slovenskog porijekla, i sumnjam da ona postoji u jezicima drugih naroda. Jer to je vapaj jedne patničke duše, duboko hrišćanske, koja ne želi da zlo gorim vraće, već se Bogu utiče da njegova protivnika urazumi, da zlo njegovo na njega sama sruči, pa da se svojom nevoljom toliko zabavi, da mu ne pada na pamet zlo drugome činiti.

Čovjek ima utisak kao da je njemački narod, obiju država (Austrije i Njemačke) taka kletva snašla. „Zlo radenje — gotovo sudenje“, i to narod veli. A glas naroda, kaže se, glas je Boga istinoga. Dugo vremena je njemački narod, upravo njegovi poglavari — zlo radi, pa je zlo i dočekao.

Još se nije osušila krv pravih i krivih a najviše nevinih i neđužnih, koja je pred nekoliko mjeseci potekla bečkim ulicama od hiljada pobijenih lješeva, a udariše bezbrojne bombe, paklene mašine i druga slična čuda po austrijskim prugama i gradovima. Još se to nije svršilo, a cio svijet se unezvijeri od čuda šta se predprošle subote desi u Hitlerovoj Njemačkoj. Oko dvije stotine i pedeset krupnih njemačkih glava pade za jednu noć pod razvitlanim krvavim mačem njemačkog vlastodršca. Ministri, generali, državnici, političari, oficiri platiše glavom svoj pokušaj pobune i osvajanja vlasti nasilnim putem.

Ali, neka im je Bog u pomoći, ako mu se mole i ako ga znadu. Njihovo zlo nikom dobra neće donijeti, pa mu se ni mi ne radujemo.

Ali ima nešto što nam ovom, i mnogim drugim sličnim prilikama pada na um. — Kako li se slatko i lijepo živi u ovoj našoj divnoj i dječjoj otadžbini, to tek čovjek vidi kad zaviri malo preko plotu pa vidi kakva su se sve čuda događala i događaju svuda po svijetu, a naročito u našem međunarodnom komšiluku. Šta li se sve nije pokušavalo spolja i iznutra da nam se napakosti, a mi ostasmo kao klsura o koju se svi zlobni pokušaji odbiše. Naokolo, malo-malo, pa plane državni krov; ili zavlada glad, ili nezaposleno radništvo diže bunu, ili činovništvo štrajkuje, ili pobune i revolucije. Svuda, bez izuzetka, a kod nas ni traga od svega toga, za svih 15 godina. Pokoja političarska manitoština, ili „ustaška“ „Čorava Marija“ i mi idemo naprijed. Teško, ali lakše od drugih, ne dobro ali bolje od svih drugih — malh i velikih oko nas. Ko to ne vidi slijep je; ko vidi a ne priznaje — pokvaren je kao mućak.

Međunarodni zadružni dan

Zadrugari traže mir, slobodu, pravdu!

Rezolucija

usvojena na proslavi zadružnog dana, 8 juna 1934 god.

Na proslavu Dvanaestog međunarodnog zadružnog dana, zadrugari celog sveta, ujedinjeni duhom svoga pokreta i prožeti iskrenom željom da zavlada „mir na zemlji i dobra volja među ljudima“, izjavljuju žaljenje što pretstavnici pojedinih država nisu došli do sporazuma u pogledu preduzimanja zajedničke akcije koja bi sačuvala čovečanstvo od samovolje novog rata i stvorila osnovicu za obnovu privrede i dalje stupanje čovečanstva na viši stepen kulture.

Isto tako, sa velikim nespokoјstvom posmatraju zadrugari napade na samoupravu, nezavisnost i slobodan razvoj zadrugarstva, kao i povrede privrednog sklopa koje je zadrugarstvo doživelo u nekim zemljama; zadrugari izjavljuju da pravi zadružni rad može napredovati samo u potpunoј slobodi, te —

u ime ove slobode, koja je preduslov za ljudski napredak, protestuju protiv žučnih i bestidnih napada organizovane privatne trgovine na zadružni pokret, koji se vrše izvrtanjem činjenica na razne načine, sa ciljem da se isključi zadružno posredovanje u razmeni dobara, kako bi se i dalje nesmetano iskorišćavale narodne potrebe.

Zadrugari celog sveta zavetuju se da će uvek neumorno raditi da se ostvare njihove težnje za održanjem svetskog mira, koji je najstarija i najuzvišenija tradicija njihove internacionalne;

da će uvek visoko ceniti svoj uzvišeni ideal — zadružnu privredu, u kojoj ne vlada načelo usluge radi ličnog profita;

da će solidarno i nepokolebljivo obezbediti jačanje svog dobrovoljnog udruženja, sve dotle dok ono ne obuhvati sve proizvođače i potrošače.

Beogradski zadrugari traže ujedinjenje našeg zadrugarstva

Kako bi ono najbolje moglo poslužiti obnovi zemlje

Zadrugari prestonoga grada moćne i ujedinjene kraljevine Jugoslavije, pridružujući se apelu zadrugara celoga sveta, mole Nj. V. Kralja kao prvog zadrugara, Kraljevsku vladu, sve merodavne faktore i sve iskrene i dobronamerne sinove našega naroda: da u interesu našega naroda i države, i dalje poklanjaju zadrugarstvu onu pažnju, koju ono po svojim privrednim, socijalnim i moralnim osobinama zaslužuje;

da ne poklanjaju pažnju neopravdanim i nekvalifikovanim napadajima na zadružni pokret ma sa koje strane ti napadaji dolazili.

Tražeci da se ne narušava miran razvoj zadrugarstva u našoj otadžbini, zadrugari istovremeno izjavljuju:

da zadrugarstvo ne poznaје nikakvih granica. Svaki iskreni zadrugar oseća se kao ravnopravan član velike i moćne zadružne porodice koja traži da obuhvati celokupno čovečanstvo. Zato je zadrugarstvo najmoćniji instrument i za otklanjanje svih razlika u našem narodu, pa bile te razlike klasne, verske, političke ili koje druge prirode.

Zadrugari grada Beograda apeluju na sve zadrugare u našoj zemlji: da što gušće zbliju svoje redove u obranu zadružnih ideala, a naročito

da u svakoj situaciji ostanu verni svojim zadrugama;

da preko svojih zadruga i centralnih zadružnih organizacija nastoje sprovesti još potpuniju saradnju među postojećim zadružnim organizacijama, da bi se što pre došlo do jedinstvenog stanovišta po svim aktuelnim pitanjima jugoslovenskog zadrugarstva.

Ovako ujedinjeno jugoslovensko zadrugarstvo, oslobođeno svih okova prošlosti, moći će u punoj meri dati one rezultate, na polju privredne i nacionalne obnove i napretka naše Otadžbine, koje od njega Kralj i narod očekuju.

PITANJA I ODGOVORI

Pitanje:

Zemljoradnik sam u smislu Uredbe o zaštiti zemljoradnika. Moji su povjerioci dijelom postigli pravo zaloga na moju nepokretnu imovinu, a dijelom nijesu. Nego ja sam dužan za više nego što vrijedi čitava moja imovina, pa nijesam u mogućnosti da isplatim sve svoje povjerioce ne samo kroz 12 godina, nego uopšte nikada. Mogu li da predložim da se nad mojom imovinom otvori postupak za prinudno poravnanje van stečaja, ili ti stečajni postupak?

Odgovor:

Uredba o zaštiti zemljoradnika ima u vidu samo stopostotnu isplatu dugova, a ne i njihovo sniženje. Iznimno je o tome sniženju riječ samo ako se dug isplaćuje u kraćem roku. Sniženje visine duga može da dođe inače u obzir samo kod poravnanja, sve jedno je bilo to dobrovoljno ili prinudno poravnanje. I zemljoradnik je jedna privredna jedinica kao i svaka ostala. Uredba o zaštiti zemljoradnika uzima načelno u zaštitu zemljoradnika radi toga, što je on opštim padom cijena poljoprivrednih proizvoda došao u teškoće plaćanja a ne radi toga što je on insolventan. Prema tome ako je zemljoradnik insolventan, ili prezadužen, on je ne samo ovlašćen nego zapravo i dužan da nad svojom imovinom predloži otvorenje postupka prinudnog poravnanja van stečaja, ili stečajnog postupka. I u jednome kao i u drugome postupku može on da sklopi sa svojim povjeriocima takozvano prinudno poravnanje. Postupak prinudnog poravnanja van stečaja može trajati najdulje 90 dana, a najniža svota za koju može da uslijedi prinudno poravnanje jest 40 posto plativo najdalje kroz jednu godinu dana. U stečajnome postupku pak, za koji nema određenog roka trajanja, najniža kvota za koju može da uslijedi prinudno poravnanje jest redovito 20 po sto, plativo najdalje kroz 2 godine dana.

Pri svemu ovome važno je naglasiti da povjerioci koji su ranije od 60 dana prije otvorenja postupka prinudnog poravnanja van stečaja, ili stečajnog postupka, stekli pravo zaloga na imovinu zemljoradnika, bivaju isplaćeni do potpunog iznosa njihovih tražbina, u koliko za to bude dostajao utražak dobiven iz odnosnog založenog predmeta. Samo za eventualno nepokrivenu razliku dolaze i oni na red kao obični povjerioci poravnanja, ili stečajni povjerioci, pa za tu razliku primaju samo poravnanu kvotu kao i svi ostali lični povjerioci.

ИЗ УРЕДНИШТВА

Прама лањском закључку, кроз мјесеце јули и август лист ће и ове године излазити свако пешнаест дана.

Претшлата, чланарина, приложи за Матицу и Вачки дом морали су при преламану изостасти због обила материјала. Тако и остала иштања и одговори, вашиим подлиштак и послани нам члаци.

Претставник власника „Privredno-kulturno matice za Sjevernu Dalmaciju“; Pavle Zelić
Stampa Nove Štamparije — Šibenik
Претставник Никола Окате